

Videi draudzīgu principu iekļaušana dabas tūrisma produktu veidošanā

Prezentācija, foto:

Mg. biol.

Juris Smaļinskis

LLTA “Lauku ceļotājs” vides un tūrisma
eksperts

10 40 : 12 40

norway
grants

eea
grants
Islandi iestādes saraksts

Prezentācijas tēmas

- **Kāpēc nepieciešams aizsargāt dabas vidi?**
- **Videi un dabai draudzīgi principi**
- **Konkrēti pozitīvie piemēri dažādos Latvijas novados**
– fotogalerija, 2008. g.
- **Konkursā “Sējējs”**
- **Zaļajā salā? Konkrēts piemērs**
- **Līdzšinējā prakse Zaļā sertifikāta saimniecībās –**
filmas fragmenti (ja paspēsīm 😊)
- **Dažas aktualitātes LLTA LC darbībā**

Kas ir nozīmīgākie
Latgales novada
tūrisma resursi
(globāli) ? ? ?

A group of horses, including a dark brown one and a lighter brown one, are grazing in a grassy field. A dirt path leads through the field. In the background, there are trees and a clear sky.

Prezentācijas pamattēma:
Kādā veidā – PRAKTISKI videi
draudzīgi un ilgtspējīgi
(ne “ekstrēmi” zaļi)
organizēt aktivitātes dabā
PRINCIPI!

Mērķis? Idejas!

VILLMARKSPREGEDE OMRÅDER I NORGE

■ Mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep

1900

1940

1988

2003

1988 og 2003 tar også hensyn til regulerte vassdrag, kraftlinjer og traktorveier.

NP u.c. IADT kā
atpazīstamības
zīmols!

Kāpēc jāsarģā ??? Lokāli/globāli? Piemērs: “tipiska” Latvijas un ...

© 2007 Europa Technologies
Image © 2007 DigitalGlobe

Image © 2007 TerraMetrics
Streaming ||||| 100%

© 2007 Google™

Pointer 57°03'20.71" N 24°05'48.22" E elev 0 m

Eye alt 3.06 km

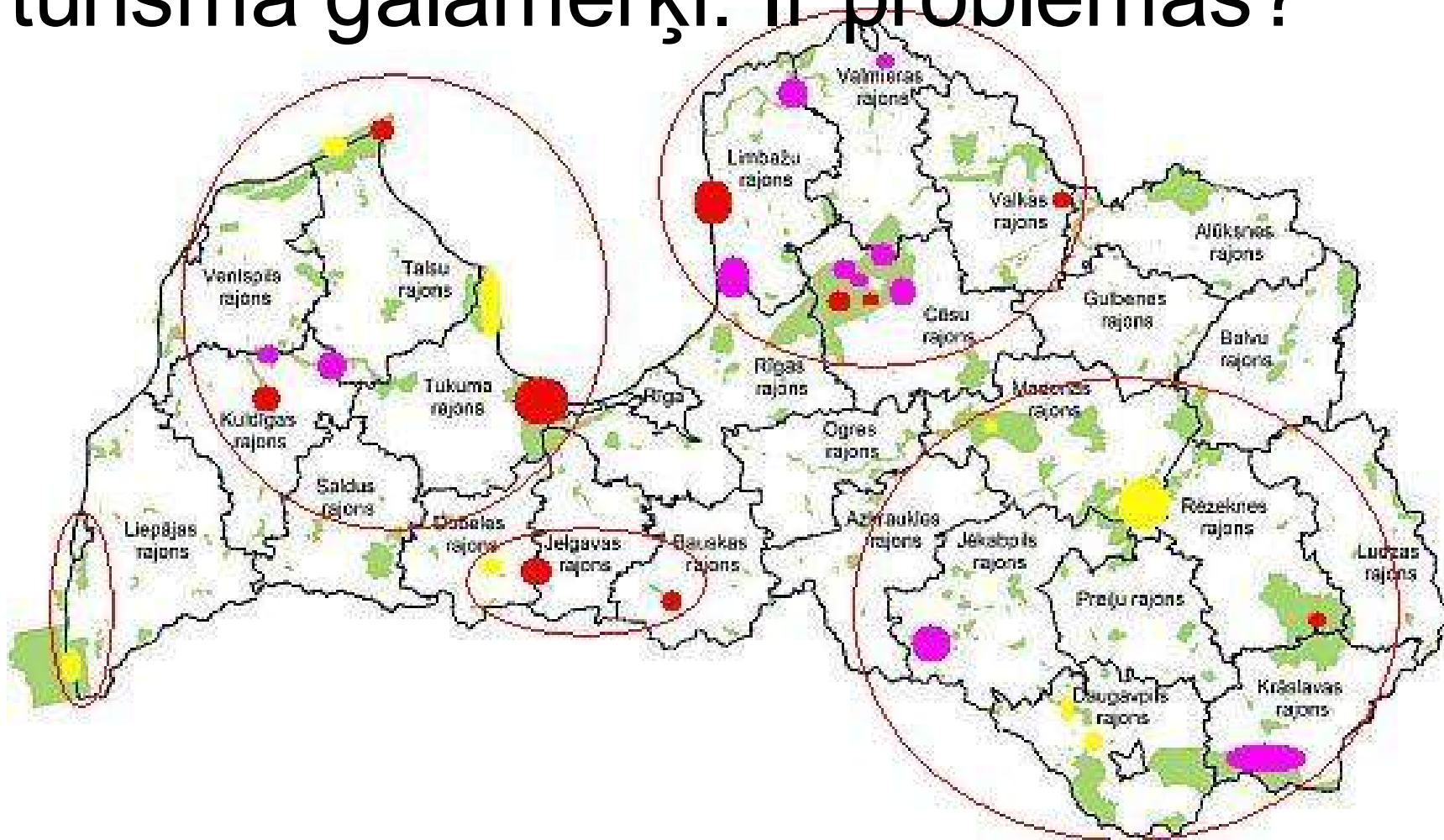

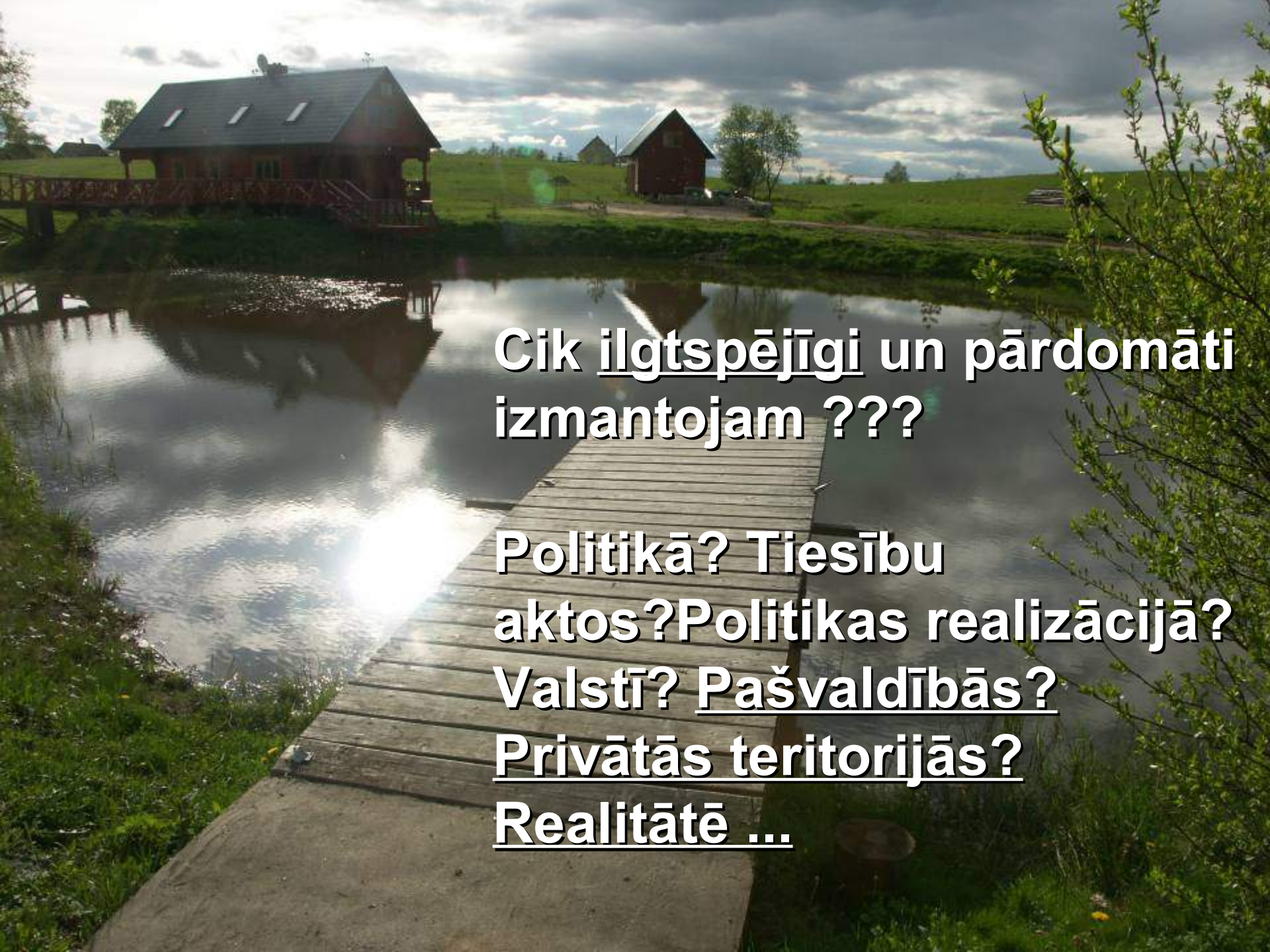
... Rietumeiropas ainava

30 ĪADT/objekti – populārākie tūrisma galamērķi. Ir problēmas?

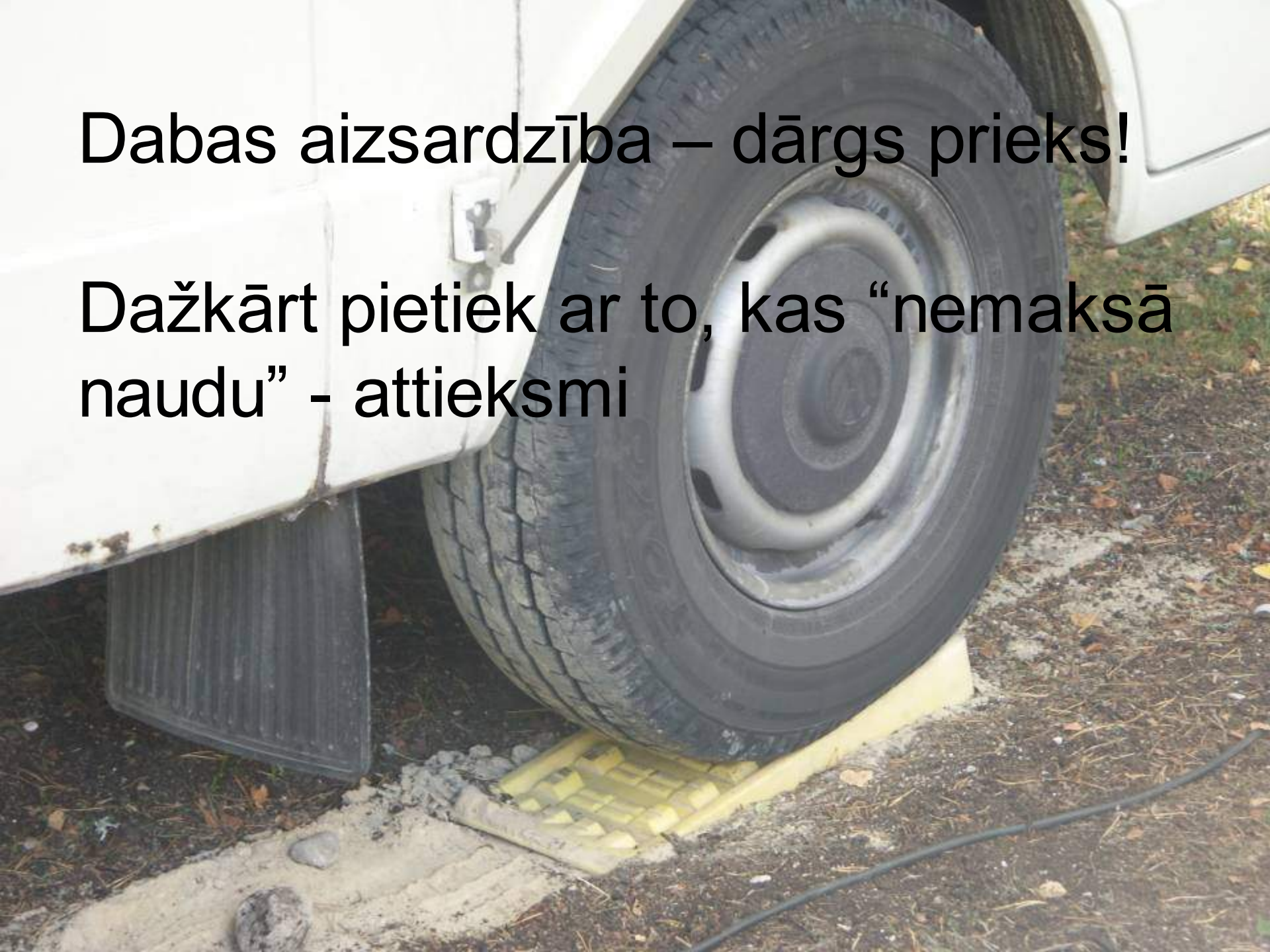
**Cik ilgtspējīgi un pārdomāti
izmantojam ???**

**Politikā? Tiesību
aktos? Politikas realizācijā?
Valstī? Pašvaldībās?
Privātās teritorijās?
Realitātē ...**

Dabas aizsardzība – dārgs prieks!

**Dažkārt pietiek ar to, kas “nemaksā
naudu” - attieksmi**

Interese, aktīva līdzdalība
komunikācija un kooperācija 😊

Mājas uzdevums!

- Katram individuāli, izmantojot Ekoloģiskās pēdas kalkulatoru, izrēķināt savu atstāto ekoloģisko pēdu! www.pdf.lv
- Vidēji katram Latvijas iedzīvotājam viņa ikdienas vajadzību apmierināšanai nepieciešamas **vismaz divas planētas Zeme jeb nedaudz vairāk kā 3 hektāri**

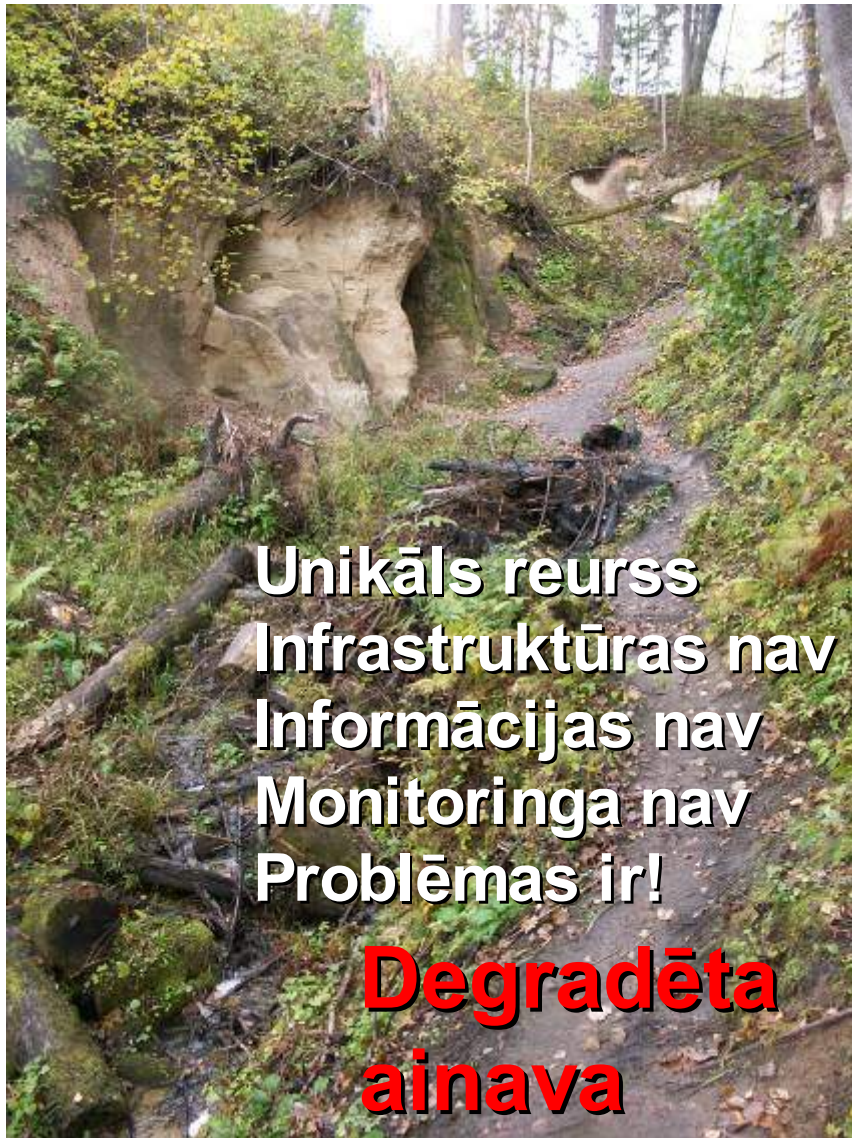

Projekts

- Nosaukums: ***“Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana tūrisma piedāvājumā”***
- Realizētājs LLTA “Lauku ceļotājs”
- Laiks: 2006. g.
- + Pēdējo 18 gadu pieredze
- Turpinām!
- **KĀPĒC?**

Projekta rezultāti

- Identificēti, apsekoti un analizēti „**negatīvie**” un/vai diskutējamie dabas resursu izmantošanas un popularizēšanas piemēri tūrisma jomā (**prāva kolekcija!**)
- Identificēts un dabā apsekots **101 „pozitīvais”** dabas resursu izmantošanas un popularizēšanas piemērs
- Izstrādāta un publicēta videi draudzīga tūrisma un ceļojumu **karte „Dabas takas Latvijā”**
- Izstrādātas vadlīnijas (www.celotajs.lv) **“Vadlīnijas un piemēri dabas resursu – dabas objektu, biotopu, sugu un teritoriju iekļaušanai ilgtspējīga un videi draudzīga tūrisma piedāvājuma popularizēšanā”**

Lauku tūrisma mācību materiāli

Labdien lauku tūrisma uzņēmēji!

Lapni lūgti mūsu jaunajā sadažā, kurā ir apkopoti "Lauku Ceļotāja" veidotie mācību materiāli, kā arī pētījumi, pārskati, vadlīnijas un filmas. Pašāk šeit pieejami nesen atjaunotie materiāli, kuri ir īpaši svarīgi arī gadāmo struktūrfondu veiksmīgai apgušanai - kvalitātes nodrošināšanai, biznesa uzsākšanai un plānošanai, ēdināšanas pakalpojuma nodrošināšanai, un pēc PVD prasībām atbilstoši iekārtojot ēdināšanas bloku, un ievērojot drošības aspektus piedāvājuma veidošanā. Citi materiāli tiks pievienoti, tikko radīs iespēju tos atjaunot. Skatiet arī Zaļā Sertifikāta filmu video sadažā, kā arī pārskatu, pētījumu un vadlīņu sadažu.

Iesakām iepazīšanos ar materiāliem turpināt ar šo ievadu sistēmas lietošanā. Lai veicas!

© Lauku Ceļotājs

Ievērojiet lūdzu - jekāda veida materiālu tekstu vai foto publicēšana nav atļauta bez "Lauku ceļotāja" piekrišanas un atsauces (saites) uz šo lapu. Ja izmantojiet materiāla teksta daļas, nepieciešama obligāta atsauksme uz "Lauku ceļotāju" un konkrētu materiālu

macies.celotajs.lv

Ievads

Mācību materiāli

Kā uzsākt LT uzņēmumu?

Uzņēmējdarbības plānošana un aprēķini

IT lauku tūrisma

IT LT marketingā un uzņēmējdarbībā

Kā izveidot savu mājas lapu

Pārtikas aprīte LT uzņēmumā

Kvalitātes prasības LT mītnēm

Celtniecības un apdares materiāli

Dabas resursu saudzīga izmantošana

Zaļā sertifikāta kritēriji

Bioloģiskā daudzveidība

Drošība lauku tūrisma

Tūristu aktivitātes dabā

Pētījumi, pārskati, vadlīnijas

Kas ir Natura2000 teritorijas

LT ilgtspējība

Dabas tūrisma vadlīnijas

Velo vadlīnijas

Natura uzņēmēju aptaujas rezultāti

Saimniekošana Natura teritorijās

Mācību filmas

Lauku tūrisma video

Kontakti

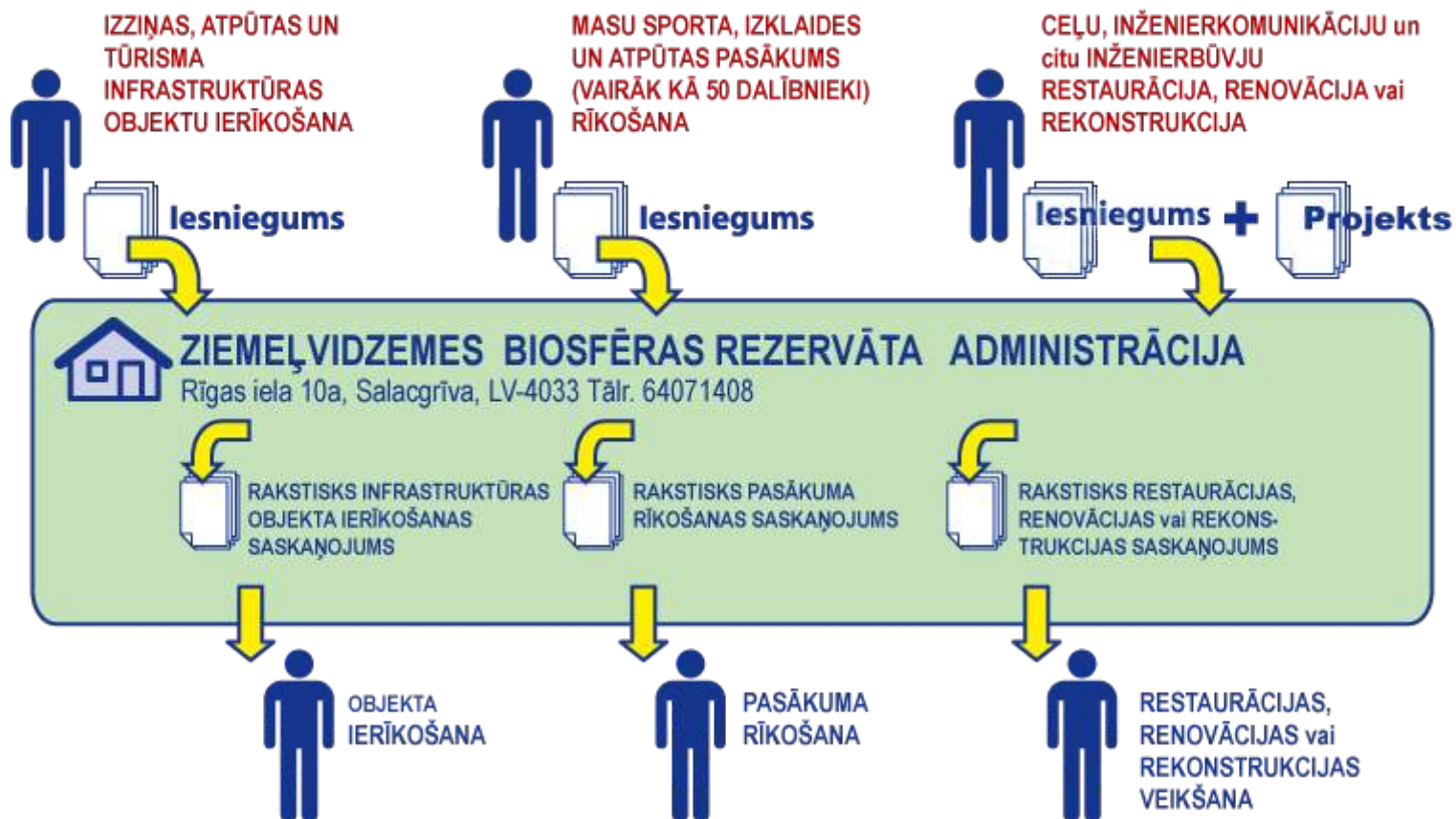
Kas ir iesaistītās puses?

1. Tūrisma vides aizsardzības politikas veidotāji un īstenotāji (labvēlīga vide, likumdošana)
2. Pašvaldības, tūrisma informācijas centri – “globālā infrastruktūra”
3. NVO, tūrisma asociācijas (projekti), VTO
4. **Tūrisma uzņēmēji**
5. Paši tūristi
6. **Tālāk daži principi uz konkrētu piemēru bāzes!**

Lai īstenotu kādu no zemāk minētajām iecerēm īpašumā, kas atrodas ZBR teritorijas ainavu aizsardzības zonā, dabas parkā vai dabas liegumā, jāsaņem rakstisks saskaņojums no ZBR administrācijas.

Jäapstādina! No distances

HEATAHTLIK KÜLASTAJA
HEIÄN ORVISITORMÄÄ
KÄITSEMA LÄLID

DEAR VISITOR
HERE STARTS THE
PROTECTED AREA OF
VISITORMÄÄ

PLEASE LET THE BIRDS BEEB
IN PEACE

Logo of the Estonian Ornithological Society (Eesti Ornitoloogiline Selts) is visible at the bottom of the sign.

Suvenīri ... arī dabas radīti
Labi, ka ir Siguldas spieķītis!

Retu un aizsargājamo sugu un
biotopu iekļaušana nav uzskatāma
par videi draudzīgu un ilgtspējīgu
tūrisma rīcību

Neveselīga interese ... un sekas
pat “tukšās daļas” ir svarīgas
ekosistēmas turpmākai
pastāvēšanai. **Francijas tūristiem
nē!**

Mazais ērglis, melnais stārķis ...

- Viena no Eiropas plēsīgo putnu sugām, kuras skaits kopš pagājušā gs sākuma turpina samazināties, sevišķi Rietumeiropas zemēs
- Latvijā atrodas 46 % no sugas ES populācijas, 24 % no Paneiropas populācijas un **12% no Pasaules populācijas!**
- Latvijā samērā parasts ligzdotājs, pēc jaunākajiem datiem ligzdo 3000 - 5000 pāru
- Latvija un ar to robežojošās valstis - mazā ērgļa genofonda galvenās glabātājas

Traucējums ...
Varianti?
Web kameras

Šis princips – nepopularizēt,
neeksponēt attiecas uz visu
aizsargājamo un reto plēsīgo
u.c. sugu putniem, t.sk. melno
stārķi!

“Negleznosim”, negravēsīm...

Kāpēc? Skaidrot!

**Kur Latgalē ir smilšakmens
atsegumi?**

Nebradāsim ... Nonomīdīsim
Neiznīcināsim ! Žogs?

Kāpēc? KP tā nerīkojamies!

Ģeoloģiskie pieminekļi –
resurss

Labiekārtosim!

1997. g.

2006. g.

**Ilgtspēja = vide +
ekonomiskie aspekti +
labum vietējam
iedzīvotājam**

Cik “nopelna**” Čortoks?**

Vismazāk nopelna “galamērķis”

**Maksas objekts – mazāk, bet
atbildīgāki apmeklētāji, “labums”
pašam objektam**

A photograph of a wooden staircase with a handrail, set in a lush green forest. The stairs are made of wooden logs and lead up a dirt path. The surrounding area is filled with various green plants and trees. The text is overlaid on the right side of the image.

**Cik “saņem”
Raunas
Staburags?
Alpu kreimule?
10 gadi? 20 gadi?**

CEĻOJUMU KARTE DABAS TAKAS LATVIJĀ

TOUR MAP OF LATVIA NATURE HOLIDAYS

101 dabas taka
nature trails

270 naktsmitnes
accommodations

232 lauku labumu saimniecības
countryside bounty farms

M 1 : 550 000

AR CEĻVEDI
LAUKU LABUMI
THE GUIDEBOOK
COUNTRYSIDE BOUNTY
ENCLOSED

LAUKU CEĻOTĀJS

ZAĻĀS
BRĪVDIENAS
Green Holidays

CEĻVEDIS LAUKU LABUMI

Guidebook
COUNTRYSIDE BOUNTY

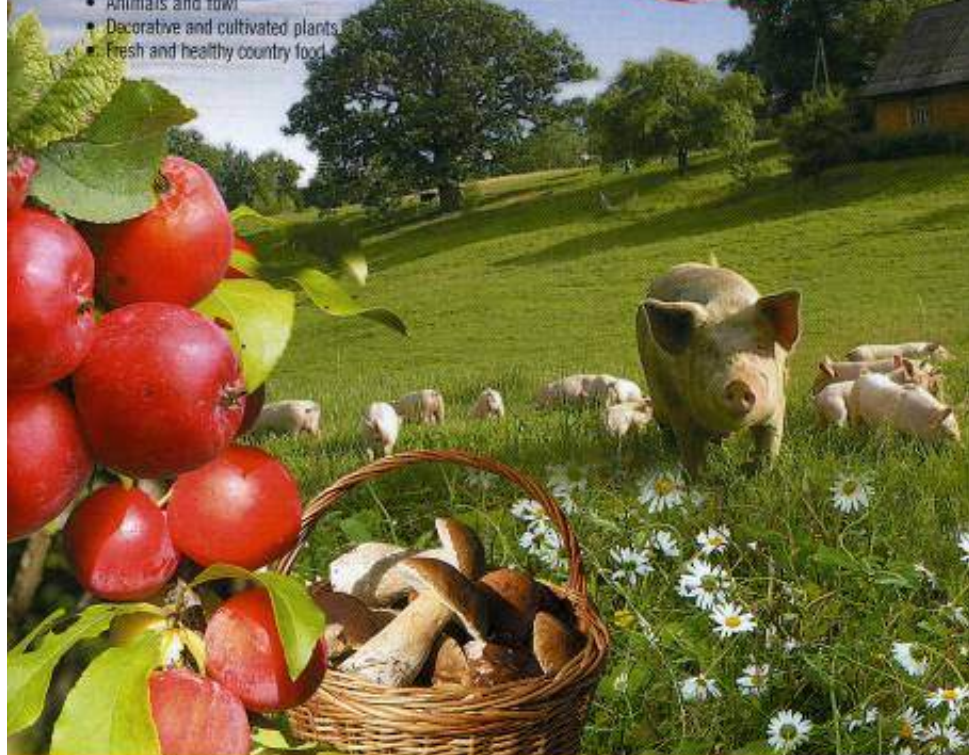
232 interesantas saimniecības
Latvijā:

- Amatiņu darbnīcas
- Dzīvnieki un putni
- Dekoratīvie un kultūraugi
- Svaigi un veselīgi lauku produkti

232 attractive homesteads
in Latvia:

- Craftsmen workshops
- Animals and fowl
- Decorative and cultivated plants
- Fresh and healthy country food

KOPĀ AR KARTI
DABAS TAKAS LATVIJĀ
WITH THE TOUR MAP OF LATVIA
NATURE HOLIDAYS

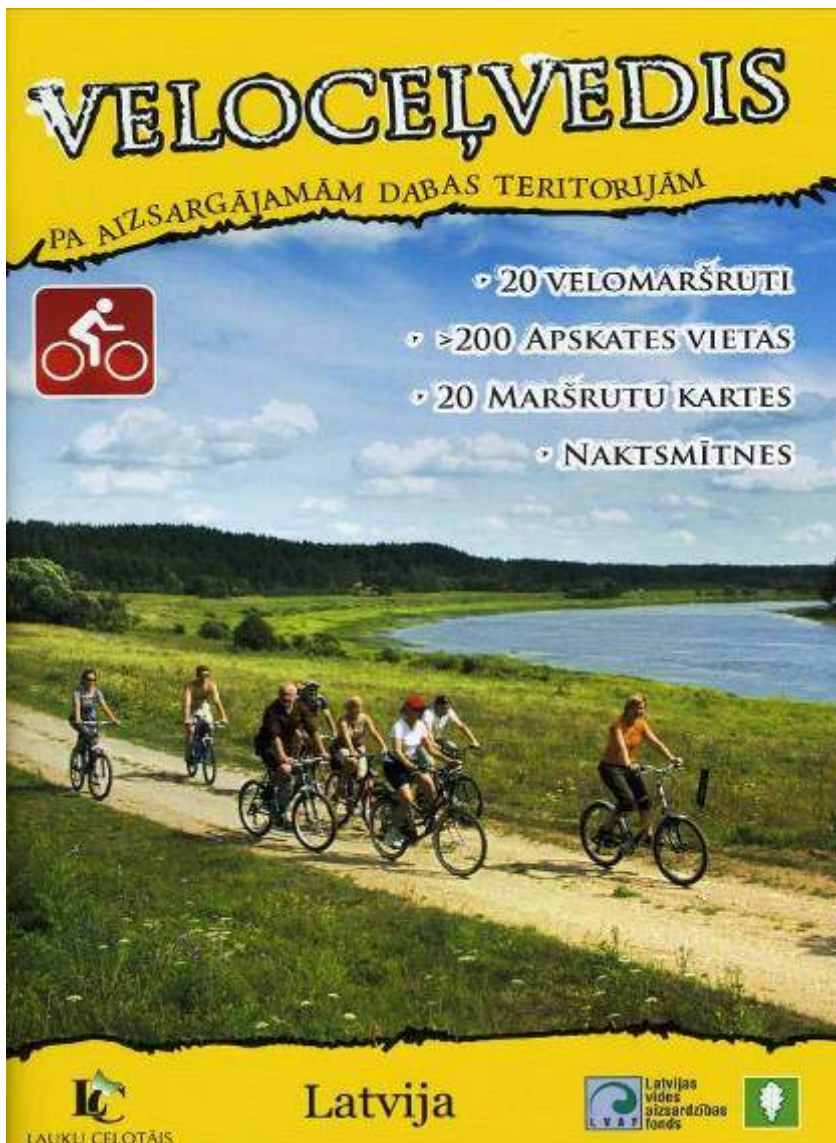
LAUKU CEĻOTĀJS

LATVIJA
LATVIA

ZAĻĀS
BRĪVDIENAS

AKTUALITĀTES:

Sagatavošanā tūrisma ceļveži/kartes (nākamie 3 gadi):

- Kājiniekiem
- Velotūristiem (aktualizēts)
- Dabas vērotājiem
- Skatu vietas (Baltija)
- Ūdenstūristiem
- Baltijas NP ceļvedis

**Šobrīd 14 tūrisma ceļveži!
Būs ~ 8 jauni (trīs gados)**

**Un tie ir potenciālie LT saimniecību
un vietējo uzņēmēju klienti!**

Videi nedraudzīgu aktivitāšu
pārdomāta popularizēšana.

Čužu takā ☹ Bet vai var būt
pozitīvs piemērs?

